

شناسنامه ماده:

ساعات هفتگی	نوع واحد	واحد	نوع ماده	عنوان ماده	کد ماده	دوره		
۱	نظری	۱	اصلی	ادب جاهلی ۳		کارشناسی		
							رشته	تفسیر
							روش تدریس	القایی - خودخوان - تحقیقات کتابخانه ای
							تعریف ماده	بررسی و فهم معانی نظم و نثر دوره جاهلی
							اهداف ماده	<ol style="list-style-type: none"> ۱. آشنایی طالب العلم با اسالیب لغت عرب در بیان و خصوصیات اشعار جاهلی. ۲. ایجاد توان فهم متون و قواعد و وجوه بلاغی آن. ۳. آشنایی با برخی ادباء، شعراء و خطبای عرب معروف قبل از اسلام. ۴. افزایش توانایی دایره لغت. ۵. تطبیق لغات و عبارات متن مورد نظر با قرآن کریم. ۶. تلاش جهت تطبیق قواعد صرف و نحو و بلاغه بر متون مورد نظر.
							دستاورد آموزشی	<p>پس از اتمام این ماده طالب العلم باید از ویژگی های زیر برخوردار باشد:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- فهم متون ادب جاهلی و تجزیه و ترکیب آنها. ۲- توانایی استشهاد و استناد به نصوص جاهلی در فهم قرآن. ۳- شناخت بعضی ادباء، شعراء، خطباء و حکمای معروف آن دوران.

جدول ارزیابی و امتحانات:

ردیف	مورد	حداقل	حداکثر	توضیحات
۱	تجزیه و ترکیب و وجوه بلاغی	٪۱۰	٪۲۵	
۲	حفظ نظم و نثر	٪۱۵	٪۲۵	
۳	فهم متن	٪۱۵	٪۲۵	
۴	لغات و ریشه یابی آن	٪۱۰	٪۲۵	
۵	تطبیق با آیات	٪۱۰	٪۲۰	

مراجع و مصادر:

<ol style="list-style-type: none"> ۱- شرح المعلقات العشر وأخبار شعرائها، الشنقيطی، بیروت دار الکتب العلمیه، الطبعة الثالثة ۱۴۲۳ هـ ق ۲۰۰۳ م ۲- شرح المعلقات السبع للوزنی، الحسین بن أحمد بن الحسین الزوزنی، دار احیاء التراث العربی، الطبعة الأولى ۱۴۲۳ هـ - ۲۰۰۲ م ۳- فتح الکبیر المتعال اعراب معلقات العشر الطوال، محمد علی طه الدرہ، دمشق، مکتبه الرازی، الطبعة الاولى ۱۹۸۶ م. ۴- شرح القصائد السبع الطوال الجاهلیات، ابوبکر محمد بن قاسم الانباری، قاهره، دار المعارف، الطبعة السادسة ۲۰۰۵ م. ۵- جمهره الخطب العربیه، احمد زکی صفوت، بیروت، المکتبه العلمیه. ۶- مختارات من روائع الادب العربی (العصر الجاهلی) احمد فاضلی، تهران، منشورات سمت، چاپ اول ۱۳۸۱ هـ.ش. ۷- اشعار الشعراء الستة الجاهلیه، علم الشتمری، تحقیق ابراهیم شمس الدین، بیروت دار الکتب العلمیه ۱۴۲۲ هـ ق - ۲۰۰۱ م. ۸- الأغانی، أبي الفرج الأصفهانی، دار الفكر - بیروت، الطبعة الثانية، تحقیق: سمیر جابر، عدد الأجزاء: ۲۴ ۹- المفضلیات، المفضل الضبی، تحقیق: د. عمر فاروق الطباع، بیروت دارالارقم الطبعة الاولى ۱۴۱۹ هـ ق - ۱۹۹۸ م. ۱۰- المجانی الحدیثه، الاب شیخو، بیروت، دار الفقه للطباعه، الطبعة الاولى ۱۴۲۵ هـ ق - ۱۳۸۳ هـ ش ۱۱- مختارات من روائع الادب العربی (العصر الجاهلی) احمد فاضلی، منشورات سمت، تهران، چاپ اول ۱۳۸۱ هـ.ش. ۱۲- شذرات من الشعر والنثر فی العصر الجاهلی، د. نادر نظام تهرانی ود. سعید واعظ، تهران، منشورات سمت ۱۳۹۴.
--

سرفصل های ماده:

جلسات هفتگی	موضوعات	مقرر تدریس
۱	خیر مقدم و تقسیم کار؛ بیوگرافی لبید بن ربیعہ و شرح بیت ۱ عفت الدیار.....فرجامها	شرح معلقات سبع زوزنی صفحه ۷۷ و شرح القصائد السبع الطوال ابوبکر انباری صفحه ۵۱۷ تا ۵۱۹
۲	بیت دوم : فمدافع..... سلامها بیت ۳ دمن تجرم... و بیت ۴ رزقت مرابع و بیت ۵ من کل ساریة	شرح معلقات سبع زوزنی صفحه ۷۷ و ۷۸ و شرح القصائد السبع الطوال ابوبکر انباری صفحه ۵۱۹ و ۵۲۴ تا ۵۳۰
۳	بیت ۶ فعلا فروع... و بیت ۷ و العین عاکفة... و بیت ۸ وجلا السیول... و بیت ۱۰ فوقفت اسألها..	شرح معلقات سبع زوزنی صفحه ۷۹ و ۸۰ و شرح القصائد السبع الطوال ابوبکر انباری صفحه ۵۲۴ تا ۵۲۶
۴	بیت ۸۳ فاقنح بما... و بیت ۸۴ و إذا الامانة... و بیت ۸۵ فبنی لنا بیتا و بیت ۸۶ وهم السعاة	شرح معلقات سبع زوزنی صفحه ۹۹ و ۱۰۰ و شرح القصائد السبع الطوال ابوبکر انباری صفحه ۵۹۴ و ۵۹۵
۵	بیوگرافی عمر و بن کلثوم : بیت ۱ الاهی... و بیت ۲ مشعشة كأن	شرح معلقات سبع زوزنی صفحه ۱۰۱ و شرح القصائد السبع الطوال ابوبکر انباری صفحه ۳۷۱ تا ۳۷۲
۶	بیت ۳ تجور بذی... و بیت ۴ ترى اللحر... و بیت ۸ و إنا سوف و بیت ۵۳ ألا لا یجهلن	شرح معلقات سبع زوزنی صفحه ۱۰۲ و ۱۰۹ و شرح القصائد السبع الطوال ابوبکر انباری صفحه ۳۷۳ تا ۳۷۴ و ۳۸۹
۷	بیت ۸۴ علی آثارنا... و بیت ۸۵ أخذن علی... و بیت ۸۶ لتستلبن أفراسا	شرح معلقات سبع زوزنی صفحه ۱۱۳ و شرح القصائد السبع الطوال ابوبکر انباری صفحه ۴۲۱ تا ۴۲۳
۸	من وصایا ذی الاصبغ العدوانی لابنه أسید: ((ألن جانبک لقومک... یتیم سوددک))	شذرات من الشعر والنثر فی العصر الجاهلی دکتر نادر نظام و دکتر سعید واعظ صفحه ۱۶۷ و ۱۶۸ و مختارات من روائع الأدب العربی فی العصر الجاهلی محمد فاضلی صفحه ۲۰۰ و ۲۰۱
۹	بیوگرافی عترة بن شداد بیت ۱ اهل غادر الشعراء... و بیت ۴ یا دار عبلة	شرح معلقات سبع زوزنی صفحه ۱۱۶ و ۱۱۷ و شرح القصائد السبع الطوال ابوبکر انباری صفحه ۲۹۴ تا ۲۹۷

<p>شرح معلقات سبع زوزنی صفحه ۱۱۷ و ۱۱۹ و شرح القصائد السبع الطوال ابوبکر انباری صفحه ۲۹۷ و ۲۹۸ و ۳۰۸</p>	<p>بیت ۶ فوقفت فیها... و بیت ۸ حییت من طلل... و بیت ۹ حلت بأرض و بیت ۱۷ و كأن فارة تاجر...</p>	<p>۱۰</p>
<p>شرح معلقات سبع زوزنی صفحه ۱۲۴ و ۱۲۵ و شرح القصائد السبع الطوال ابوبکر انباری صفحه ۳۴۰ تا ۳۴۳</p>	<p>بیت ۴۵ و حلیل غانیة... و بیت ۴۶ سبقت یدای... و بیت ۴۷ هلا سألت الخیل و بیت ۵۰ یخبرک من شهد</p>	<p>۱۱</p>
<p>شرح معلقات سبع زوزنی صفحه ۱۲۶ و ۱۲۷ و شرح القصائد السبع الطوال ابوبکر انباری صفحه ۳۴۷ تا ۳۴۹</p>	<p>بیت ۵۵ فشککت بالرمح... و بیت ۵۶ فترکته جزر... و بیت ۵۷ و مشک سابغة</p>	<p>۱۲</p>

* توجه: شماره ابیات و صفحات بر اساس ترتیب کتاب شرح معلقات سبع زوزنی، چاپ دار الکتب العلمیه، بیروت ۱۹۷۱.